

52058301 : สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

คำสำคัญ : อัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

กฤษฎิ์ สมบุษย์รุ่งเรือง : การศึกษาอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของย่านชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผศ.พรพจน์ สุขเกษม. 135 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิดอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง การสูญหายของอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม และเพื่อวิเคราะห์ค้นหาอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของย่านชุมชนตลาดพลู ผลที่ได้จะนำไปใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการวางแผนอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ประชากรในย่านชุมชนจำนวน 100 ตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มที่ 2 นักวิชาการและบุคคลสำคัญด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นจำนวน 5 ตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยเจตนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1)แบบบันทึกและการสำรวจลักษณะทางกายภาพพื้นที่

2)แบบสอบถามความคิดเห็นด้านอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของชุมชน 3)แบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติด้านอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ใช้วิธีทางสถิติเชิงพรรณนาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์หาค่าระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่ออัตลักษณ์ชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มใช้สถิติ T-test เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างด้านอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของย่านชุมชนตลาดพลูคือวัดอินทารามวรวิหาร โดยมีความคิดเห็นที่ตรงกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005
- 2.วัดอินทารามวรวิหารมีความสอดคล้องกับหลักการอัตลักษณ์ร่วมของกลุ่มสังคมและหลักการลักษณะของย่านประวัติศาสตร์
- 3.วัดอินทารามวรวิหารเป็นอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของชุมชนนั้นหมายถึงย่านวัดอินทารามวรวิหารที่ประกอบไปด้วยลักษณะทางรูปธรรมและนามธรรม

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา2553

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ .....

52058301 : MAJOR : URBAN AND ENVIRONMENTAL PLANNING

KEY WORD : THE CULTURAL ENVIRONMENT IDENTITY

KRITSANU SOMBUTHRUNGRUEANG : A STUDY TO IDENTIFY THE CULTURAL ENVIRONMENT IDENTITY OF TALAD PLU COMMUNITY IN THONBURI DISTRICT, BANGKOK.

INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASST.PROF.PORNPOTE SOOKASEM . 135 pp.

The purpose of this research is to study theories and principles of cultural environment identity to analyze changes and losses of cultural environment identity and to identify cultural environment identity of Talad plu community. The result guides a development of a basis for community environment conservation and improvement planning.

There were two sample groups. The first group consisted of 100 community population selected by multi-stage sampling. The second group consisted of 5 scholars and personage in the local cultural selected by purposive sampling.

The methods to collect data included 1) records and survey of physical areas 2) questionnaire on community cultural environment identity choices 3) interview about attitude towards community cultural environment identity.

Questionnaire and interview data are analyzed using descriptive statistics to calculate means, percentage and standard deviation in order to identify the levels of opinions of the sample groups on the community identity. T-test statistics compare of the opinions and attitudes on the cultural environment identity between Sample groups.

The studys results are as follows:

1. Both sample groups agreed that cultural environment identity of Talad Plu community is Wat Intraram Worawihan with statistical significance of the same opinion of .005
2. Wat Intraram Worawihan consistent with the community identity principle shared among and principles of the historic nature.
3. Wat Intraram Worawihan the cultural identity of the community environment means Wat Intraram Worawihan district consists of both concrete and abstract cultural environment elements.

Department of Urban Design and Planning Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010

Student's signature .....

Independent Study Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของย่านชุมชน ตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ฉบับนี้ สำเร็จรูปร่างได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างสูง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพจน์ สุขเกษม อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รวมทั้ง คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร.ธนะ จีระพิวัฒน์ ประธานกรรมการ และ อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิปรียวณิชย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำข้อคิดเห็นทางด้านวิชาการ ตลอดจนให้ความกรุณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอันเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย ผู้ศึกษามีความซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว ผู้ซึ่งคอยเป็นกำลังใจเสมอมา ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่าน ในภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมืองมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้ความรู้ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในด้านต่างๆ และขอขอบคุณ คุณนิรมล มณีคำ เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลกับนักศึกษา

ขอขอบคุณองค์การสวนสัตว์ที่ให้ความอนุเคราะห์เวลาในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณชมรมสิงโต-มังกรทองลูกธนบุรี ชุมชนวัดอินทาราม และชุมชนโรงเจที่ให้ ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณค่าประโยชน์อันพึงมีจาก งานวิจัยฉบับนี้แต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน